

TRAKYA KALKINMA AJANSI

YOL ÜZERİNDE BİR TARIM, TİCARET
& HİZMET KENTİ:

HAVSA

OCAK 2013
TRAKYA

Çalıştayı Hazırlayanlar:

Necmi Gündüz, Mehmet Karaman, Yetkin Özer, Ertuğ Güney

Çalıştay Katılımcıları:

Saadettin Engin, Çiftçi, Kulubalık Köyü - Mehmet Ocak, Osmanlı Köyü Muhtarı - Fehmi İpek, Hasköy Muhtarı - Güney Şahin, Kooperatif Başkanı, Kabağaç Köyü - Taner Kemerli, Abalar İlkokulu Müdürü - Turhan Yılmazel, Naipyusuf Köyü Muhtarı - Ömer Aksu, Tahal Köyü Muhtarı - Oğuz Tekin, Havsa Belediye Başkanı - Fazlı Gökalp, Öğretmen, Lalapaşa Halk Eğitim Merkezi - Ramazan Kaynak, 679 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü - Füsün Çiçek, Lalapaşa Belediyesi Yazı İşleri Müdür Vekili - Mustafa Özalp, Şerbettar Köyü Muhtarı - Semih Aktar, Necatiye Köyü Muhtarı - Mehmet Ak, Kulubalık Köyü Muhtarı - Halük Savaşürk, Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Aydın Avcı, Havsa Halk Eğitim Merkezi Müdürü - Ramazan Kayalı, Havsa Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürü - İsmail Hısım, Havsa İlçe Müftüsü - İsmail Erkahraman, Havsa Kız Teknik Meslek Lisesi Müdürü - Muzaffer Çoğun, Havsa Hacıışak Mahallesi Muhtarı - Sedat Çığla, Havsa Hacıgazi Mahallesi Muhtarı - Recep Öztürk, Havsa Esnaf ve Sanatkarlar Odası Genel Sekreteri ve Havsa Meyve Üreticileri Birliği Yöneticisi - Ali Sadık, Havsa Eczanesi - Muammer Şimşek, Havsa Ziraat Odası - Recep Köse, Havsa Cumhuriyet Mahallesi Muhtarı - Gürkan Arda, Havsa Kent Konseyi ve Anadolu Ajansı - Nesrin Erden, Atatürk Ortaokulu Öğretmeni - Mehmet Öztürk, Havsa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürü - Emin Çitak, Havsa Vilayetler Hizmet Birliği Anaokulu Müdür Yardımcısı - Selahattin İcaral, Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Güler Altındal Akbulut, Atatürk Ortaokulu Sınıf Öğretmeni - Ahmet Yaren, Havsa Belediyesi Fen İşleri Müdür Vekili - Harun Açar, Bakışlar Köyü Muhtarı - Rahmi Merdivan, Havsa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürü - Mustafa Erdaş, Cumhuriyet İlk/Ortaokul Müdürü - Hülya Çetin Abay, Cumhuriyet İlk/Ortaokul Müdürü - İsmail Akan, Atatürk Ortaokulu Müdürü - Seyhan Toksöz, Sokollu İlkokulu - Yıldırım Sain, Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı ve Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Ayfer Erk Efe, Atatürk Ortaokulu Sosyal Bilgiler Öğretmeni - Salih Saltıkoğlu, Havsa İlçe Milli Eğitim Müdürü - Recep Özcan, Habiller Köyü Muhtarı - Necat Açar, Melahat Kilimci Lisesi Müdürü - Nurten Vesek, Havsa Nüfus Müdürü - Ersoy Pelvan, Havsa Yağlı Tohumlar Müdürü - Sevda Bektaş İcaral, Havsa Kütüphanesi Memuru - Mehmet Cam, Havsa Şöförler ve Otomobilciler Odası Başkanı - Osman S. Bayar, Muhtar - Bişen Bakır, Havsa Halk Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı - Selahattin Arda, Köseömer Köyü Muhtarı - Tuğba Elerikaya, Öğretmen - Serdar Kara, Havsa Kız Teknik ve Meslek Lisesi Müdür Yardımcısı - Fehmi Altındağ, Havsa Yeni Mahalle Muhtarı - Hakan Yaş, Havsa Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı - Metin Akbaş, Havsa Tapu Müdürü - Adem Çevik, Havsa Mal Müdürü - Osman Manavoğlu, Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Necmettin Fidan, Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Bülent Türkkal, PTT Müdürü - Selim Kahraman, Havsa Anadolu Lisesi Müdürü - Tacittin Çalım, Edirne İl Genel Meclisi Üyesi - Ergun Kan, Kuzucu Köyü Muhtarı - Sadık Gürbüz, Necatiye İlköğretim Okulu Müdürü - Hayrettin Turam, Kabağaç Köyü Muhtarı - Hakan Çakıroğlu, Cumhuriyet Ortaokulu Türkçe Öğretmeni - Rasim Köyatası, Musulca Köyü Muhtarı - Gürkan Kara, Havsa Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğretmeni - Günman Aşkın - S. Özer Can, Muhtar - Mustafa Bacı, Azatlı Köyü Muhtarı - Ahmet Cebe, Oğulpaşa Köyü Muhtarı - Tefik Altınparmak, Hasköt İlk/Ortaokul Müdürü - Mehmet Malçek, Havsa Belediyesi Meclis Üyesi - Sami Kafa, Azatlı Köyü - Ahmet Güneş, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü - Yavuz Tüzün, Tekniker - Fatih Aydoğan, Mühendis - Gülay Okumuş, Havsa Belediyesi Mali Hizmetler Müdürü - İlhami Çelik, Bostanlı Köyü Muhtarı - Şerif Baştürk, Abalar Köyü Muhtarı - Celal Avcı, Havsa İlçe Emniyet Müdür Yardımcısı - Neşet Ertaş, Çiftçi, Kabağaç Köyü - Feyzi Atlı, Çiftçi, Çukurköy - Mehmet Elmas, Çukurköy Muhtarı - İbrahim Kuran, Yolageldi Köyü Muhtarı - Ahmet Uzun, Emekli Öğretmen - Adnan Aladağ, Ak Parti Havsa İlçe Başkanı.

'Havsa Çalıştay Raporu çalıştay katılımcılarının ve müelliflerin görüşlerini içermektedir. Trakya Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.'

'Havsa Stratejik Çerçeve Raporu 18 Aralık 2012 tarihinde Havsa Şehit Öğretmen Mehmet Birol Kız Teknik ve Meslek Lisesi'nde düzenlenen Havsa'nın Geleceği Kentsel Strateji Çalıştayı sonuçlarını içermektedir.'

İÇİNDEKİLER

Çalıştay Yöntemi

Çalıştay Gündemi

Yöneticilerden Mesajlar

A. Yeni Kent Yaklaşımları

Yavaş Şehir

Kentsel Ağ

Kentsel İttifak

Kentten Kente

Sağlıklı Kentler

Paylaşan Kentler

B. Havsa Nerede?

Temel Değerler

Temel Sorunlar

Temel Fırsatlar

10 Temel Sorun ve Fırsat

C. Stratejik Analizler ve BEK Analizi

Beklenti Analizi

6E Analizi

6K Analizi

D. Havsa Nereye Gidecek?

3 Temel Farklılık

3 Temel Beklenti

2023 Vizyonu

3 Temel Strateji

HAVSA KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI

Gündem

9:00 - 9:30 Kayıt ve Açılış

10:00 - 11:30 Birinci Oturum

Pınarhisar'ın Bugünü; Sorun ve Fırsatlar, Potansiyel ve Beklentiler
Katılımcı kurumların sorun ve fırsatlara ilişkin görüşlerinin alınması

10 Temel sorun ve fırsatın tanımlanması;

Temel sorunlar ve fırsatların kapsamında, kentin potansiyelleri, beklenti analizi (Kamu-Özel-Sivil), ortak vizyon ve stratejik vizyon tartışmaları, kentin gelecek stratejileri üzerine katılımcılar görüşlerini bildirmişlerdir.

11:45 - 13:00 İkinci Oturum

Ortak Vizyona Doğru; Gelecek Stratejileri

6K Analizi (Kimlik, Koruma, Kapasite, Katılım, Kaynak, Kurgu)

6E Analizi (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Elde Edilebilirlik, Etkin Olma, Entegrasyon)

13:00 - 13:30 Sonuç ve Değerlendirme

Yapılan çalışmaların özetlenmesi,

Katılımcıların eklemek ya da düzeltmek istedikleri konuların tartışılması

HAVSA KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI

Çalıştay Yöntemi

KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI YÖNTEMİ*

1. Oturum: Nerede?

- Potansiyeller
- Temel Sorunlar ve Fırsatlar
- Beklenti Analizi
- Ortak Vizyon ve Stratejik Vizyon
- Farklılık Yaratan Temalar

Genel toplantı düzeninde, Çalıştay yöneticisi tarafından katılımcıların, kentin sorun ve fırsatlarına ilişkin görüşleri, kamu, özel ve sivil sektörlerin birbirlerinden beklentileri (Beklenti Analizi) alınır.

2. Oturum: Nereye Gidiyor?

- Stratejik Analizler (6E ve 6K)
- Stratejik Hedefler
- Vizyon Projeleri

İlk oturumda belirlenen 5 tema kapsamında, kamu, sivil ve özel sektör temsilcilerinin dengeli olarak yer aldığı Tematik Gruplar oluşturulur. Gruplar kendi temaları kapsamında ayrı ayrı Stratejik Analizleri (6E ve 6K) yaparlar. Ortak vizyon ve uygulanabilir stratejik hedefler tartışılır.

6E Analizi

- Ekoloji
- Ekonomi
- Eşitlik
- Etkin olma
- Elde edilebilirlik
- Entegrasyon

6K Analizi

- Kimlik
- Koruma
- Kapasite
- Kalkınma
- Katılım
- Kurgu

3. Oturum: Değerlendirme

Kentin geleceği için 10 temel ilke

Çalıştay süresince alınan notlar, raportörler tarafından sistematik hale getiriler ve çalıştay sonuçlarını içeren "10 Temel İlke" belirlenir.

Çalıştay Sonuç Ürünü:

Stratejik Çerçeve Raporu

Çalıştay yöneticisi tarafından oluşturulan gündem uyarınca oluşan gelecek stratejileri genel ve tematik gruplar halinde tartışılır. Raportörler tarafından alınan notlar sistematik bilgi haline getirilir ve Stratejik Çerçeve Raporu oluştururlar.

*Çalıştayda kullanılan yöntem Kentsel Strateji firmasından A. Faruk Göksu tarafından geliştirilmiştir.

A - YENİ KENT YAKLAŞIMLARI

YAVAŞ ŞEHİR

Cittaslow

Yavaş Şehir 1999 yılında İtalya'da başlamış bir şehircilik hareketidir. 1986'da başlayan geniş kapsamlı "yavaş" kültürel akımının bir parçasıdır. Amacı şehirlerin bütün hızını yavaşlatarak yaşam kalitesini yükseltmektir. Modern dünyanın en iyi yönlerini kabul ederek, ilerlemeyi ve değişimi dışlamadan, geleneğe ve kaliteye saygı duyan, eski usul üretim tekniklerini koruyan ve kullanan bir yaşam biçimi önerir. "Yavaş Şehir" hareketi modern hayatın acelesinden ve paniğinden uzak; ancak iletişim, ulaşım, üretim ve satış konularındaki modern fırsatları değerlendiren bir kent yaratmayı hedefler. Yaşamın insan zamanında akmasına izin vererek, hayatın tadını çıkarmak için gerekli altyapının sunulmasını sağlar.

Üyelik

Yavaş şehir birliğine üye olan belediyeler, vatandaşlarının sağlığına saygı gösteren, tüketim ürünlerinin ve yiyeceklerin gerçekliğine ve kalitesine önem veren, el işlerinin üretilmesini sağlayan, kültürel mirası koruyan ve kullanan, meydanlar, dükkânlar, kafeler, lokantalar, tiyatrolarla çeşitlilik sunan, mekânın ruhunu yaşatan, geleneklere saygılı, yavaş sakin bir yaşam biçiminin oluşturulması için çalışmaktadır.

İtalya'da başlayan hareket giderek dünyaya yayılmıştır. Beş tanesi Türkiye'de olmak üzere, dünya genelinde yaklaşık 150 şehir bu akıma katılmıştır. Yavaş Şehir, Yavaş Şehir Destekçisi ve Arkadaş Yavaş Şehir olmak üzere 3 üyelik biçimi bulunmaktadır. Ancak yalnızca 50.000 kişilik nüfusun altındaki kentler tam üye olabilmektedir. Tam üyelik için Yavaş Şehir hedeflerinin en az %50'sinin karşılanması ve uluslararası Yavaş Şehir ağına başvurulması gerekmektedir.

Amaçlar ve Stratejiler

- Hareketin ana amaçları aşağıdaki gibidir:
- Kentsel çevrede herkes için daha iyi bir yaşam sağlamak
- Şehirlerin yaşam kalitesini arttırmak
- Şehirlerin aynışmasına ve homojenleşmesine karşı olmak
- Çevreyi korumak
- Kültürel çeşitliliği ve her şehrin kendine has özgünlüğünü korumak
- Daha sağlıklı bir yaşam biçimi için esin kaynağı olmak

Her Yavaş Şehir'in erişmek zorunda olduğu 59 hedef ve ilke bulunmaktadır. Bu hedefler çevre, altyapı, teknoloji, misafirperverlik, farkındalık ve Yavaş Yemek projelerine destek gibi tematik alt başlıkların altında toplanmaktadır.

Yavaş Şehir olmak isteyen kentlerin ve Yavaş Şehir olan kentlerin bu statüleri devam ettirmek için bu 59 kriter çerçevesinde projeler geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir. Her kentin birbirinden farklı şartlara sahip olması nedeniyle Yavaş Şehir hedeflerinin çoğu genel kavramlardan oluşmaktadır. Her kent kendi özellikleri ve stratejisi kapsamında Yavaş Şehir kriterleri üzerinden yenilikçi projeler geliştirmektedir.

KENTSEL AĞ

Urban Network

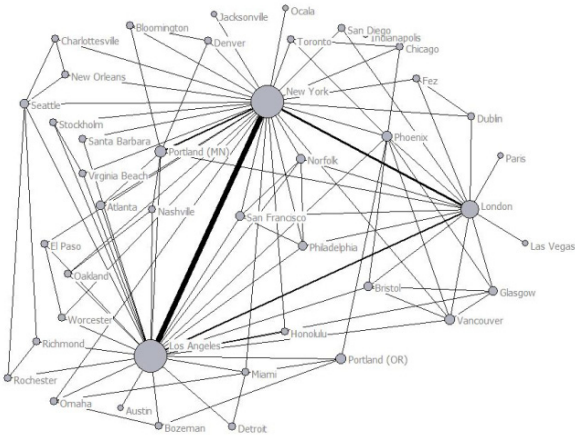
Kentler arasındaki dengesiz kalkınmayı ortadan kaldırmak ve özellikle orta ölçekli kentlerin ekonomilerini kurtarmak amacıyla, kentlerin bölgesel ve uluslararası ittifaklar kurma, kaynaklarını birleştirme, birbirlerini tamamlayıcı fonksiyonları geliştirme, bu olanak ve hizmetleri paylaşmaları yaklaşımıdır.

Uzmanlaşmış kentler arasında ekonomik ya da kültürel gelişim amacıyla kurgulanabilecek kentsel ağlar; kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı, esnek kaynak ve hizmet değişimi, bilgi ve deneyim transferi gibi amaçlarla kurgulanmaktadır.

Kentsel Ağlar yaklaşımının temeli 'ağ yapısı' kavramına dayanmaktadır. Ağ yapılar, "işbirliği yapan kuruluşların aralarındaki mübadele ilişkilerinden oluşan ve bir ilişki ağı içinde kuruluşları birbirlerine ekleyen yapı" olarak tanımlanmaktadır. Çok merkezli kentsel ağların çok çeşitli türleri olacaktır;

Bunlar:

- Çok merkezli ağlar
- Uzmanlaşmış kentler ağı
- Kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı
- Esnek mal ve hizmet değişimi
- Ekonomik veya kültürel kentler ağı
- Fonksiyonel ve organizasyonel işbirliğinin görünürlüğe eriştiği, büyüklüğü ve üretkenliği ile yarışması veya ortak amaçlar geliştirmesi gereken, benzer biçimde uzmanlaşmış kentler ağı,
- Birbirini beslemek için farklı alanlarda uzmanlaşmış kentleri bağlayan ağlar (uzmanlaşma aynı zamanda kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımına da rehber olabilir),
- Mal ve hizmet değişiminin esnek sistemi içerisinde birbirine bağlı kentler ağı,
- Profillerini güçlendirerek rekabet üstünlüklerini artırmak için birlikte bağlanmış ortak çıkarları (ekonomik ve /veya kültürel) paylaşan kentler ağı gibidir.

Kentsel sorunların çözülmesi ve kentlerin yenilenmesi amacıyla kentler ya da kuruluşlar arasında kurulan ittifaklardır. Bu çerçevede, kentteki kurum ve kuruluşlar, kanunlar, politikalar ve programlar değiştirilir.

Finansal kaynak olarak kamu ve özel sektör finans kuruluşları ya da Dünya Bankası gibi uluslararası organizasyonlardan destek sağlanmaktadır.

Aktörler arasında roller ve ilişkiler geliştirilirken en önemli konu, halk katılımının sağlanmasıdır.

1999 yılında UN-HABİTAT ve Dünya Bankası tarafından kurulan Kentsel İttifak (Cities Alliance), temel olarak 'Gecekondusuz Kentler' vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmalar yapmaktadır. İttifakın iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlar;

- Yerel paydaşların katılımı ile kent için 'vizyon' çalışmaları yapmak, ekonomik başarıyı artırmak için yatırım ve eylem planları hazırlamak ve kentsel gelişim stratejileri üretmek,
- Kentsel ve bölgesel ölçekteki gecekondu alanlarını iyileştirmek, yaşam kalitesini artırmak, 2020 yılına kadar 100 milyon gecekonduyun yaşam koşullarını iyileştirmektir.

Kentlerin ekonomik gelişmelerini sağlamak ve yarışabilirliklerini artırmak amacıyla çalışmaya başlayan City to City (C2C), Avrupa'daki kurumlar arası işbirliği ağı olarak tanımlanabilir.

Organizasyonun hedefi; Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, bölgeler ve kurumlar arasında ortak çalışma becerisinin artırılmasıdır.

Çalışanların bilgi, beceri ve deneyimlerinin artırılması yoluyla değerlerinin de artırılmasını amaçlamaktadır (insan kaynağının geliştirilmesi gibi). Ayrıca, ekonomik kaynaklı göçler konusunda stratejiler üretmektedirler.

C2C'nin strateji çalışmaları şu konuları kapsamaktadır;

- İnsan kaynağının geliştirilmesi konusunda üye ülkeler arasında birlikte çalışma, ortaklık, bilgi ve deneyim transferi çalışmaları yapmak,
- Yerel ve bölgesel düzeyde Avrupa Birliği programlarını ve önceliklerini takip etmek,
- Yerel ve bölgesel ölçekte yönetim ve politika planlaması yapmak,
- Ortaklıklar yaratmak, proje üretmek ve kaynak bulmak konularında yerel ve bölgesel ölçekli kurumları desteklemek.

Sağlıklı Kentler, Dünya Sağlık Örgütü'nün öncülüğünde geliştirilmiş küresel bir şehircilik hareketidir. Yerel yönetimlerin, kurumsal değişiklikler, kapasite-geliştirme, ortaklık temelli planlama ve yenilikçi projelerle sağlığın geliştirilmesine yönelik yaklaşımlar geliştirmesini amaçlar.

Bu hareketin en temel hedefi şehir yönetimlerinin sağlık konusunu toplumsal, ekonomik ve politik gündemin üst sıralarına getirmesidir. Sağlık bütün sektörleri ilgilendirmektedir. Yerel yönetimler de vatandaşların sağlığını ve refahını korumak ve geliştirmek konusunda güce sahip olan lider pozisyonundadır.

Sağlıklı kentler hareketi sağlık için geniş kapsamlı ve sistematik politika üretimi ve planlama yaklaşımını desteklemektedir. Sağlıklı kentler hareketi,

- ▣ Sağlık ve kentsel yoksulluk konularındaki eşitsizlikleri
- ▣ Savunmasız vatandaşların ihtiyaçlarını
- ▣ Katılımcı yönetim yaklaşımını
- ▣ Sağlığın toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutunu,

dikkate alarak geliştirilen yerel yönetim yaklaşımıdır. Sadece sağlık sektörünü geliştirme amaçlı değil, ekonomik canlanma ve kentsel gelişme gayretlerinde sağlık konusunun göz önüne alınmasını gerektiren bir yaklaşımdır.

Üyelik

Küresel Sağlıklı Kentler Ağı'nın 1500 civarında üyesi bulunmaktadır. Sağlıklı kent bir sonuç değil, süreçtir. Sağlıklı gelişme bilinciyle hareket eden ve sağlık konusuna öncelik veren herhangi bir kent sağlıklı kent olabilir.

Sağlıklı kent olabilmek için; sağlık konusuna adanmış bir yerel yönetim anlayışının geliştirilmesi ve buna erişmek için gerekli yapısal düzenlemelerin oluşturulması gerekmektedir.

Amaçlar ve Stratejiler

Bu yaklaşımın uygulanması, yaşama koşullarının ve sağlık konularının tüm boyutlarıyla ele alındığı yenilikçi eylem alanlarının geliştirilmesi ile gerçekleşmektedir. Avrupa ve Avrupa dışındaki kentler arasında kurulacak yoğun ilişki ve iletişim ağları bu yaklaşımın önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Sağlıklı kent uygulaması;

- ▣ Açıkça belirtilmiş politik sorumluluk
- ▣ Liderlik
- ▣ Kurumsal değişim
- ▣ Sektörler arası işbirliği, gerektirmektedir.

Sağlıklı kentler hareketinin stratejik hedefleri aşağıdaki gibidir:

- ▣ Sağlık, yoksulluk ve savunmasız grupların ihtiyaçlarını dikkate alarak yerel seviyede sağlıklı ve sürdürülebilir gelişme hedefli politika ve eylemleri desteklemek,
- ▣ Sağlık gelişimi, kamu sağlığı ve kentsel yenileme konuları bağlamında merkezi-yerel işbirliğini sağlayarak ulusal düzeyde Sağlıklı Kentler yaklaşımını güçlendirmek,
- ▣ Sağlığın teşviki için politika ve uygulama uzmanlığı geliştirmek, gerekli bilgi ve yöntemleri oluşturmak,
- ▣ Hareket ağına katılan şehirler arasında bütünlük, işbirliği ve kuvvetli bağların kurulmasını sağlamak,
- ▣ Kentsel konularla ilgilenen diğer kurumlarla ortaklıklar kurarak sağlık konusunun savunulmasında aktif rol oynamak.

Kentlerin ortak sorunlarını çözebilmeleri; bölgesel ve küresel işbirlikleri kurgulayarak yeniliklere erişmeleri, bilgi, birikim, bereket, beceri, yerel değerleri ve potansiyellerini paylaşmaları yoluyla sağlanabilecektir.

Kentler arası bilgi ve deneyim paylaşımı, ekonomik, kentsel ve sosyal gelişimi hızlandırmaktadır. Anadolu kentlerinin yakın çevreleri ve bölgeleri ile kuracakları işbirlikleri, küresel ve ulusal düzeyde bölgeyi çekici hale getirerek rekabet gücünü arttıracak, aynı zamanda yerel demokrasilerin gelişmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi sürecinde sorunların birlikte çözülmesini sağlayacaktır.

Kentlerin en büyük sorunu olan kentsel mekan kalitesi ve yaşam kalitesi riskleri, kentsel işbirlikleri ve koalisyonlar aracılığıyla azaltılabilecektir. Bu nedenle Anadolu kentleri, ekonomik, sosyal ve mekansal olarak güçlenmek amacıyla 'paylaşma' ortak paydası altında bir araya gelmelidirler.

Paylaşma teması altında bir araya gelen Anadolu kentleri, işbirliği ve güç birliği ile nasıl daha sağlıklı kentlere dönüşür sorusunun cevaplanması için alt stratejiler belirlenmelidir.

Alt stratejilerin temelini; **'kentler arası işbirliği ve güç birliği ağları'** oluşturmaktır. Bu ağlar, iletişimin güçlendirilmesi, fikir paylaşımı, deneyim transferi gibi konularda olabileceği gibi, proje, kaynak ve kapasite paylaşımı konularında da gerçekleştirilebilir.

'Paylaşan Kentler' yaklaşımı benimseyen kentlerin üç temel hedefi;

- Mekan ve yaşam kalitesinin artırılması,
- Ekonomik kalkınmanın sağlanması,
- Kültürel ve doğal mirasın korunması olmalıdır.

Bu amaçla kent yöneticileri bir araya gelerek 'Paylaşan Kentler İçin 10 Temel İlke' çerçevesinde 'paylaşma' ortak kavramı altında strateji, program ve projeler geliştirmeli, geniş katılımı ortamlarda halk ile paylaşım sağlanmalıdır.

B - HAVSA NEREDE?

Nüfus:

Genç Nüfus (0-14): 2.805

Aktif Nüfus (15-64): 14.360

Yaşlı Nüfus (65+): 3.312

Çalışan Nüfusun Dağılımı:

Tarım: % 69,44

Sanayi: % 12,13

Hizmetler: % 18,43

Sigortalı Çalışan Sayısı: 1.757

Yüzölçümü: 545 km kare

İşletme Sayısı: 336

Eğitim:

İlkokul Mezunu: 7.838

İlköğretim Mezunu: 2.656

Ortaokul veya Dengi Okul Mezunu: 1.087

Lise veya Dengi Okul Mezunu: 3.078

Yüksek Okul veya Fakülte Mezunu: 914

Not: Veriler 2010 SGK ve 2011 TÜİK verilerinden alınmıştır.

TEMEL DEĞERLER

Romalılar tarafından Niki adı ile kurulan kent sonrasında Bizans hakimiyetinde kalmıştır. İlk Osmanlılar tarafından ele geçirilen kente önce "Hosa" sonrasında "Hafsa" adı ile anılmıştır. Her iki ismin birleştirilmesi ile Havsa adı kalıcı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Edirne il merkezine ve Avrupa otoyoluna yakın bir konuma sahip olan kentin ekonomisi tarıma dayalıdır. Kentte bulunan hayvan pazarı Trakya bölgesinde en fazla ziyaretçi alan pazarlardan bir tanesidir.

Tarihi ve Kültürel Değerler

Bir geçiş bölgesi olan Havsa tarih boyunca çok medeniyetin geçiş noktası olmuştur. Halkın büyük bir kısmı göçmendir -Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya'dan göçmenlerin yanı sıra Pomaklar ve Romanlar ilçe sakinleri arasında yer almaktadır. Son dönemde ilçede ekonomik aktivitelerin yetersiz kalması nedeni ile dışarıya göç gerçekleşmiştir.

İlçede önemli sayıda Osmanlı mimarisi örneği bulunmaktadır - Defterdar Abdüs-Selam Camii, Kasım Paşa Camii, Mahmut Paşa Camii ve Medresesi, Sokollu Camii ve Külliyesi ve birçok sayıda çeşme.

Farklı kültürden göçmenlerin bir araya geldiği kentte bu kültürlerin değerlerini

Evrensel ve Arkeolojik Değerler

Traklar döneminden günümüze kadar yerleşim merkezi olan Havsa sahip olduğu tarihi varlıkların büyük bir kısmını muhafaza edememiştir. Günümüze ulaşabilen eserler arasında Sokollu Camii ve Külliyesinin bir kısmı ve tarihi bir çeşme bulunmaktadır. Tarihi eserlerin büyük bir kısmı işgallerden ve 18. yüzyılın sonlarında meydana gelen Edirne ve Havsa'yı etkileyen depremden büyük zarar görmüştür.

Bölgenin Sahip Olduğu Ekonomik Değerler

Havsa Edirne Merkez'e 25 km uzaklıkta bulunan ve bir ova içinde kurulu olan bir yerleşim alanımızdır. Edirne-İstanbul otobanının yakınında yer alması şehre önemli bir lojistik avantaj sağlamaktadır.

Önemli tarım arazileri üzerinde yerleşik olan ilçe buğday, ayçiçeği ve mısır üretimine büyük katkı sunmaktadır. Et ve et ürünleri yapan bir tesisin de bulunduğu Havsa hayvansal üretim konusunda önemli bir potansiyele sahiptir. Tarihin tüm dönemlerinde önemli bir tarım bölgesi olan yerleşim son dönemde meyvecilik üretimi başlamıştır. Meyve üreticileri bir birlik altında üretimlerini ve pazarlamalarını organize etmeye çalışmaktadırlar.

Havsa ilçe sınırları içinde yer alan ve bir dönem lojistik merkez olması düşünülen alan yerel yönetimin girişimleri ile çevreye zararı en az olan üretimler için bir yer haline getirilmeye çalışılmaktadır. Bu alanda yapılacak üretimlerin ilçe sakinleri için önemli bir istihdam oluşturulması beklenmektedir.

Şehrin Edirne'ye yakın olması ve Edirne'ye ulaşımın kolay olması gelişimini olumsuz etkilemektedir. İlçede görev yapan kamu kurumları çalışanlarının büyük bir bölümü Edirne'de ikamet etmektedir. Havsa ilçesinin gelişim stratejisi üzerine çalışanların ilçe üzerindeki Edirne etkisini dikkate almaları gerekmektedir.

İlçe ekonomisinin gelişimi alternatif ürünlerin yetiştirilmesi, sanayi alanının gelecek vadedeki sektörlerin hizmetine sunulması, ilçede yaşam standartlarını yükseltilmesi ile cazibesinin artırılması ve yol üzerinde olmanın avantajının kullanılması gibi olgulara dayanmaktadır.

TEMEL SORUNLAR

Katılımcılar Edirne'ye yakınlığın ilçenin ekonomik ve sosyal gelişimini olumsuz etkilemesi, yol üzerinde olmanın avantajlarından yeterince faydalanamama, kırsal alanlarda genç nüfusun azalması ve diğer nedenlerle üretimin azalması ve altyapı sorunları ile ilgili konuların altını çizmişlerdir.

* Derelerin ıslah edilmesi gerekmektedir.

* Edirne'ye ulaşım konusunda halkın bazı sorunları olduğu belirtilmiştir.

* Köylerde sağlık personeli eksikliği bulunmaktadır.

* Köy yolları altyapısının güçlendirilmesi ve yol kalitesinin artırılması gerekmektedir.

* Gençlerin sportif aktivitelerde bulunabilecekleri ve sosyalleşebilecekleri alan ve aktivite eksiklikleri bulunmaktadır.

* Köylerde ve ilçe merkezinde katı atıkların toplanması ve katı atıkların değerlendirilmesi/ bertaraf edilmesi ile ilgili altyapı ve tesis eksikliği bulunmaktadır.

* Tarımsal sulamada kullanılan enerji maliyetlerinin yüksek olması çiftçilerin üstüne önemli bir yük getirmektedir.

* Aşırı yağış dönemlerinde Havsa'nın bir bölümü selden olumsuz etkilenmektedir.

* Klasik yöntemlerle yapılan tarımın yeterli gelişimi gösterememesi nedeni ile genç nüfus kırsal alandan sanayi olan kentlere göç etmeyi tercih etmektedir.

* Sulu tarım yapılan arazi miktarının artırılması ve suyun tarlaya ulaşması için gerekli altyapı çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

* Bilinçsiz aşırı kimyasalın tarımda kullanılması toprak kalitesini olumsuz etkilemektedir.

* Meslek Yüksek Okulu ile birlikte ev kiralari yükseliş göstermiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerin konaklama ihtiyacını uygun koşullarda karşılamak üzere öğrenci yurdu ihtiyacı bulunmaktadır.

* Tarım arazilerinde mirasla bölünme sonucunda parçalı bir yapı ortaya çıkmıştır. Arazide toplulaştırılmanın yapılması ihtiyacı bulunmaktadır.

* Havsa'da ikamet eden gençlerin istihdam olanakları sınırlıdır.

* Tarıma dayalı sanayinin ilçede geliştirilmesi gerekmektedir.

* Araziler dışarıdan gelen yatırımcılara satılmakta ve Havsa sakinlerinin sahip olduğu toprak miktarı giderek azalmaktadır.

* Çiftçiler örgütlenme konusunda sorunlar yaşamaktadır ve aktif çalışan kooperatif ve birlik sayısı azdır.

* İlk ve orta öğretim yapan okullarının peyzaj düzenlenmesine, daha fazla spor ve kültürel aktivite alanlarına ve yenilenmeye ihtiyacı bulunmaktadır.

* Toplu hayvan bakım ve sağım yerlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

* İnsanlarımızın kitap okuma alışkanlıkları ve bilgiye ulaşma talepleri yetersizdir.

* Alternatif bir tarım çeşidi ve yeni bir gelir kaynağı olan meyve üreticiliği istenilen ilgiyi görmemektedir.

TEMEL FIRSATLAR

Havsa'nın tarımda alternatif ve daha fazla katma değeri lojistik avantajlarını da kullanarak yaratabileceği katılımcıların en çok üzerinde durduğu konu olmuştur. Ayrıca Edirne'nin yakınlığının dezavantajdan avantaja dönüştürülmesi büyük önem taşımaktadır.

* Tarımdan daha fazla kazanmanın sağlanması: Havsa ilçesi bir ova içine yerleşmiş olması nedeni ile farklı tarımsal üretimler için uygun koşullara sahip bulunmaktadır. İlçenin bu verimli topraklardan daha fazla istifade edebilmesi için bitki deseni çalışmalarının yapılması ve iyi tarım uygulamalarının bölgede geliştirilmesi gereklidir.

* Meyveciliğin geliştirilmesi: Havsa'da son dönemde bazı girişimci çiftçilerimizin bir araya gelerek başlattıkları meyvecilik faaliyetleri tarımsal üretimden yeterince gelir elde edemeyen üreticiler için önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Meyvecilik için uygun bir arazi yapısına sahip olan Havsa'da yeni bir soğuk hava deposunun kurulmuş olması ve bu soğuk hava deposunun etkin bir şekilde hemen çalışmaya başlaması önemli bir potansiyelin olduğuna işaret etmektedir.

* Lojistik avantajların kullanılması: Havsa İstanbul - Edirne otoyolunun üzerinde bulunması nedeni ile üretilenlerin pazara en kısa sürede ve kolaylıkla ulaştırılması ya da yoldan geçenlerin ve Edirne sakinlerinin Havsa'ya kolaylıkla ulaşması konusunda önemli avantajlara sahiptir. Gelişen ve cazibe merkezi olmayı başarabilen bir Havsa kenti fırsatlarını genişletme potansiyeline sahiptir. Kent sakinlerinin Edirne'ye yakınlığı bir dezavantaj olarak görmeleri sosyolojik ve psikolojik olarak gelişmesi zor olan bir Havsa algısı oluşturmaktadır. Bu durumu pozitif dönüştürecek çalışmaların yapılması gerekmektedir.

* Sulama imkanlarının etkin kullanılması ile sulu tarıma geçme: Yakın bölgesinde yer üstü su kaynakları olan bir tarım bölgesi olması nedeni ile sulu tarıma geçiş tarımsal üretimde verimliliği ve dolayısıyla da tarımdan elde edilen gelirleri artırma potansiyeli bulunmaktadır.

* Çevreyi kirletmeye sanayi işletmelerinin ilçe sınırları içinde kurulması ve geliştirilmesi: Havsa merkezinde bulunan ve 1/100.000'lik Çevre Düzeni Planı'nda lojistik alan olması yönünde görüş belirtilmiş olan sanayi alanı şu anda çevreyi kirletmeyen sanayi karmasından oluşacak üreticilere açılma çalışması yerel yönetim tarafından sürdürülmektedir. Bu alanın aktif hale getirilmesi ilçedeki istihdam sorununun çözümüne önemli bir katkı sağlayacak ve ilçenin bir cazibe merkezi olmasına yardımcı olacaktır.

* Edirne'ye yakınlığın avantaj haline getirilmesi: Edirne'ye yakın olması ilçe sakinleri tarafından gelişimin önündeki önemli engellerden bir tanesi olarak görülmektedir. İlçedeki bu algının oluşmasındaki en önemli etken Havsa ilçesinde çalışanların büyük bir kısmının ikamet için Edirne'yi tercih etmeleridir. Bu olumsuz durumun ortadan kaldırılması için ilçedeki kurumların çalışmaları gereklidir. Daha geniş ve ferah bir yaşam alanına sahip olan Havsa bu durumu tersine çevirme potansiyelini yaratmalıdır.

* Hayvan pazarının varlığı: İlçede bulunan ve Trakya bölgesindeki köklü hayvan pazarlarından birisi olan Havsa Hayvan Pazarı ilçenin ekonomik hayatına önemli bir canlılık kazandırmaktadır. Hayvan ticaretinde önemli bir rol oynayan pazarın ilçe ekonomisi ve sosyal yaşamı üzerinde daha fazla olumlu etki bırakması için pazarla ilgili yeni işlerin ve sosyal bir ortamın yaratılması gereklidir.

7 TEMEL SORUN

1. Havsa'nın Edirne il merkezine olan coğrafi yakınlığı Edirne merkezi ile cazibe konusunda rekabet edememesi sonucunda ilçe için önemli bir dezavantajlı durum oluşturmuştur. Ayrıca bu durumun ilçe sakinleri tarafından tamamen olumsuz algılanması sorunun daha da kronikleşmesine neden olmaktadır.
2. Havsa İstanbul - Edirne - Avrupa hattını bağlayan otoyola çok yakın olmasına rağmen bu durumu avantaja dönüştürme yetisini geliştirememiştir.
3. Kırsal alanda yaşayan ve tarımla iştiğal eden insanlar, sürekli rekabet düzeyi artan piyasalarda rekabet etme gücünü yaratamamışlardır. Çoğunlukla çok küçük ölçeklerde çalışan birçok tarımsal işletme girdi maliyetlerindeki artıştan olumsuz etkilenmekte ve piyasa koşullarının değişimi karşısında esnek bir gelişme yapısına sahip olmadıkları için piyasadaki rekabet güçlerini kaybetmektedirler.
4. Tarımda kullanılan enerji maliyetleri giderek yükselmektedir. Bu durum sulu tarımın önündeki en büyük engellerden birisi olarak görülmektedir.
5. Kentsel yaşam ve tarımsal üretim sonucunda bir çevre kirliliği ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar özellikle kırsal alanda çevre kirliliğinin boyutunun büyüdüğünden şikayetçi olmuşlardır.
6. Tarımsal üretimi gerçekleştirenler arasında gelişmiş bir örgütlenmenin henüz ortaya çıkmamış olması nedeni ile üreticiler sorunlarının çözümü yönünde birlikte hareket edebilme ve güç oluşturma konularında sorun yaşamaktadırlar.
7. Havsa ilçe merkezinde ve kırsal alanlarında ilçe sakinlerinin sosyal aktivitelerde bulunabilecekleri sosyal alanlar, spor tesisleri ve diğer sosyal imkanlar yetersizdir.

1. Lojistik avantajlar: İstanbul - Edirne - Avrupa yolu üzerinde bulunan Havsa sosyoekonomik gelişimini sağlamak için bu lojistik avantajını kullanmalıdır. Bu avantajdan istifade edebilmesi için ilçe sakinleri ortak akıl üreterek ve birlikte hareket ederek lojistik avantajlar yaratabilir, ticaret hacmini genişletebilir ve yol üzerinde önemli bir durak yeri olabilir.

2. Tarım arazilerinin verimli bir ova içinde yer alması: Havsa toprak yapısının ve iklimin tarımsal üretime uygun olduğu bir ova içinde yer almaktadır. Havsa profesyonel bir yaklaşımla ve bilimsel bilgilerin desteği ile tarım işletmeciliği yapmaya geçmesi durumunda tarımsal ürünlerden önemli bir kazanç elde etme potansiyeline sahiptir.

3. Meyve üreticiliği yapan bir grubun varlığı: Verimli topraklara sahip olmasının yanı sıra son dönemde meyve üreticiliğine başlamış olan bir grup modern üretim yapan tarımsal üreticinin varlığı Havsa için önemli bir gelişme kapısının aralamaktadır.

4. Havsa lojistik alanı olarak yerde çevreye zararı olmayan endüstrilerin gelişimi ile ilçede ekonomik canlılığın sağlanması: Lojistik alan olarak ayrılan bölgede çevreyi kirliletmeyen üretimlerin geliştirilmesi ilçe ekonomisine önemli bir canlılık getirecektir.

5. İlçede bulunan Sokollu Külliyesi'nin onarım ve restorasyonunun tamamlanması ile bir sosyal ve turizm merkezinin oluşturulması: Külliye'nin onarımı ve Edirne'deki kültürel ve tarihi varlıklar ile birlikte bir destinasyon olarak pazarlanması ile Havsa turizmden bir miktar pay alabilecektir.

6. Edirne'ye yakınlığın avantaja dönüştürülmesi: Edirne'ye karşı olan toplumsal negatif algının ortadan kaldırılması ilçenin daha gelişmiş bir ekonomiye sahip olan Edirne'den daha fazla istifade etmesi yönünde çalışmalar yapılabilir.

7. Var olan su kaynaklarını ekim arazilerine sulu tarıma geçişin ve tarımdan verimlilik artışının sağlanması: Havsa ve etrafındaki ilçelerde bulunan yerüstü su kaynaklarının tarımda kullanılması tarımda bir verimlilik artışını sağlayabilecektir.

7 TEMEL FIRSAT

C - STRATEJİK ANALİZ (B.E.K. ANALİZİ)

Kamu, özel ve sivil örgüt temsilcilerinden oluşan çalıştay katılımcıları ile;

- Beklenti,
- E (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Etkin Olma, Elde Edilebilirlik, Entegrasyon)
- K (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kaynak, Katılım, Kurgu).

B.E.K. Analizi yapılarak, geleceğe yönelik potansiyeller ve dinamikler tartışılmıştır.

BEKLENTİ ANALİZİ

Çalıştay katılımcıları;

-Sivil,

-Kamu,

-Özel

sektör kategorileri altında, birbirlerinden beklentilerini ve sorunlarını dile getirmişlerdir.

SİVİL SEKTÖRÜN BEKLENTİLERİ

Katılımcılar derelerin ıslahı ve katı atıkların toplanması/değerlendirilmesi gibi altyapı yatırımlarının yapılması, kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması, tarım sektöründe etkinliğin artırılması ve ilçe ekonomisini canlandıracak adımların atılması için gerekli çalışmaların

Sivil Sektörün Kamu Sektöründen Beklentileri

- Havsa ilçe merkezi ve bağlı belde ve kırsal alanlarda dere ıslahı, katı atıkların toplanması ve değerlendirilmesi gibi altyapı eksikliklerinin giderilmesi
- Çocuk parkları, yüzme havuzu, mesire alanları gibi sosyal alanların yaratılması
- Havsa'yı Edirnelilere çekici hale getirecek yiyecek/içecek/eğlence mekanlarının gelişimi için uygun altyapıların sağlanması
- Lojistik avantajın iyi değerlendirilmesi için kamu ve yerel yönetim önderliğinde ticaret ve hizmet sektörlerini geliştirecek adımların atılması
- Havsa'da lojistik alan olarak ayrılmış yerin çevreyi kirletmeyen sanayilerin yer aldığı bir merkeze dönüştürülmesi
- Tarımsal üreticilerin örgütlerinin geliştirilmesi ve eksik olan örgütlenmelerin tamamlanması için kamunun ve üniversitenin gerekli fiziki ve sosyal altyapının oluşturulması ve uygun model araştırmalar yapması
- Meyve, sebze, tahıl ve diğer tarımsal ürünlerin üretilmesi ve üretim sürecinde ilaç ve gübre kullanımı ile ilgili kamu kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin üreticiye eğitim ve danışmanlık gibi hizmetleri daha etkin sunması

Sivil Sektörün Özel Sektörden Beklentileri

- Havsa'nın yol üstünde ve Edirne'ye yakın olması avantajlarını ilçenin ticaret potansiyelini artıracak girişimlerin ortaya konulması
- Kalabalık bir şehrin yanında olan ilçenin restoranları ve diğer eğlence merkezleri ile sosyal bir cazibe merkezi haline getirecek girişimlerin yapılması
- Hayvancılık ve ona dayalı et ve süt sanayilerinin ilçede geliştirilmeleri ve bu sektörde iyi birlikteliğin üreticiler arasında kurulması
- Üretici örgütleri etkinleştirilerek Havsa'da yeni iş imkanlarının geliştirilmesi ve gençlerin, kadınların, engellilerin ve Romanların istihdamını sağlayacak iş projelerinin hayata geçirilmesi

KAMU SEKTÖRÜNÜN BEKLENTİLERİ

Kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ilçe sakinlerinden özellikle birlikte davranma ve ortak oluşturabilme konusunda destek istemişlerdir. İlçede sakinlerinin işbirliği ile birçok konuda adımlar atılabileceği belirtilmiştir.

Kamu Sektörünün Sivil Sektörden Beklentileri

- İlçedeki dernek, vakıf ve diğer sivil toplum örgütlerinin kamu yatırımları, kamu hizmetlerinin sunumu, ilçeye sağlanacak altyapı hizmetleri ve benzeri konularda aktif olarak katılımcı olmalarını ve ortaya konulacak ortak akıl ile işlerin yürütülmesi konusunda takipçi olmalarını
- Sivil toplum örgütlerinin daha aktif olmaları ve ilçenin cazip bir yaşam merkezine dönüşmesi konusunda sosyal aktivitelerin sürekli olarak düzenlenmesi ve diğer kamu kurum/kuruluşları ile yerel yönetimlerin bu konuda sivil toplum örgütleri tarafından yönlendirilmesi

Kamu Sektörünün Özel Sektörden Beklentileri

- İlçede yeni iş imkanlarının yaratılması ile ilgili ortak bir çalışmanın başlatılması
- Edirne'ye yakınlığı avantaja dönüştürecek yatırımların ilk adımlarının atılması
- Kamu kurumları ve yerel yönetimlerle işbirliği halinde özel sektörün bir ortak akıl konulmasına katkıda bulunması
- Tarımsal üreticilerin ilgili kamu kurumları ile iletişimlerini güçlendirmeleri ve kamunun özel sektöre yardımcı olabileceği alanların geliştirilmesi ve yeni alanların açılmasının sağlanması

ÖZEL SEKTÖRÜN BEKLENTİLERİ

Özel sektör temsilcileri ilçenin bir cazibe merkezi haline getirilmesi için gerekli fiziki ve sosyal altyapının sağlanmasını istemişlerdir.

Özel Sektörün Sivil Sektörden Beklentileri

- İlçenin cazibesini arttırmak üzere yapılacak çalışmalara halkın katılım göstermesi
- Halkın ve sivil toplum örgütlerinin ilçenin altyapı sorunları çözümü, kırsal alandaki altyapı ve diğer sorunların çözümü gibi konularda kamu kurum ve kuruluşlarından birlikte talep etme alışkanlığını geliştirmesi
- Sivil toplum örgütlerinin ilçede ekonomik yaşamın canlandırılması ile ilgili çalışmalarda öncülük etmeleri
- Yeni işlerin geliştirilmesine imkan verecek insan kaynaklarının oluşturulabilmesi için halkın ve sivil toplum örgütlerinin işbirliği halinde eğitim faaliyetlerine verile önemin artırılması

Özel Sektörün Kamu Sektöründen Beklentileri

- Yatırımların yapılabilmesi için gerekli fiziksel, yasal ve sosyal altyapıların geliştirilmesi ya da yapılması
- Kamu kurumlarının ve yerel yönetimlerin özel sektörü karar alma mekanizmalarına dahil etmeleri ve özel sektörün etkinliğinin artırılması
- Meyvecilik gibi alternatif olabilecek sektörlerdeki yatırımların kamu tarafından desteklenmesi ve bu konuda güzel örneklerin tanıtımının kamu tarafından yapılması
- Hangi iş alanlarının Havsa ilçesinde gerçekleştirilebileceğine dair çalışmaların yapılması ve yatırımcılara önemli bilgi ve belgelerin sağlanması konusunda kamunun görev üstlenmesi

6E ANALİZİ

Havsa'nın geleceğinin kurgulanması için sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenleri Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik ile yapılabilir kılmanın temel bileşenleri Etkin Olma, Elde Edilebilirlik, ve Entegrasyon katılımcılar tarafından derinlemesine tartışılarak;

Değerler, Riskler, Farklılıklar, Potansiyeller, İşbirliği, Katılım ve benzeri temel konularda sorunlar ve fırsatlar tartışılmış, geleceğe ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Eko-lojji	1. Bölge ve insan ekolojisi/çevresel değerleri	Ekolojji	Ekojik Denge, Kilit ve Fasilitör
	2. Ekolojik/çevresel dengesi insan yararları		Kültürel Ekolojji
	3. Ekolojik/çevre ve ekonomisi ilişkisi/gelişimi		Korunmuş Ekolojji
	4. Ekolojik sistem/ekosistem birimleri/örnekleri		Kırsal Ekolojji
	5. Çevre ve kültür değerlerini koruma dinamikleri		Bölge Ekosistemi
			Kültür Peyzajı

Eko-ekonomi	1. Bölgesel ve yerel ekonomik değerler	Ekono-mi	Ticaret-Yenilikçi Sektörler
	2. İktisadi işin yapımı ve girişimci faaliyetler		Yatırım Faaliyetleri
	3. Ticaret ekonomisi sektörleri (finans, imalat)		Faaliyet Alanları
	4. Ekonomi ile ilgili diğer gelişmiş ülkeler/bölgeler		Değer Değerlendirme
	5. İktisadi yapının ve koruma değer dinamikleri		Çözümün Yaratılması
			İktisadi Arayış

Eğitim	1. Kurum yapıları/organizasyon yapıları	Eğitim	Kaynakların Etkinliği
	2. Kurum süreçleri/teknikler		Eğitici Paylaşım
	3. Toplumsal gelişim süreçleri		Okul Kurum Denge
	4. Kurumlar farklı bölgelerde sosyal/ekonomik yapıyı eğitimi		Sorumluluk Paylaşımı
	5. Kurumlar sosyal eğitim sorumlulukları		

Etkinlik Organizasyonu	1. Bölgesel ve yerel etkinlikler kurma potansiyeli	Etkinlik Organizasyonu	Konum-Özellik-Sivil İşbirlikleri/Ortaklıklar
	2. Etkinlik organizasyonu dinamikleri		Örgütlenme
	3. Yerel etkinlik organizasyonu ve koruma alanları		İletişim
	4. Kurum, özel ve sivil sektörlerin koruma alanları ve süreçleri		Ticari Alan Organizasyonu
	5. Sivil toplum örgütlerinin etkinliği/etkileri için yapılar		Korunmuş Alan Organizasyonu
			Kültür ve Kurumlar Alanı Ortak Akademi

Etkinlik Organizasyonu	1. Kurumsal alanlar ve etkililik için yöntemleri	Etkinlik Organizasyonu	Korunmuş Alan Etkinlik Etkisi
	2. Kurumsal alanların ve gelişim için alan etkililik dinamikleri		Korunmuş Alan Etkisi
	3. Tarihi alanların yerel etkililik için dinamikleri		Yenilikçi
	4. Bölgesel alanların yerel etkililik için dinamikleri		Değer Etkinlik Etkisi/Yenilikçi
	5. Kurumsal alan gereksinimleri		Çözüm Ortaklığı

Etkinlik Organizasyonu	1. Etkinlik ve etkinlikler organizasyonu alanları	Etkinlik Organizasyonu	Korunmuş Bölge Etkinlik Organizasyonu
	2. Bölge ve insan etkinlikler organizasyonu dinamikleri		Korunmuş Bölgesel Alanlar
	3. Toplumsal etkinlikler organizasyonu alanları		Yeni-Yenilikçi Etkinlik Organizasyonu
	4. Üniversite-korunmuş alan organizasyonu		Sosyal Etkinlik Organizasyonu
	5. Etkinlikler organizasyonu alanları		Mekansal Etkinlik Organizasyonu

EKOLOJİ

Havsa ilçesi Trakya'nın dalgalı arazi yapısı arasında önemli bir düz geniş ova üzerinde yer almaktadır ve yerüstü su kaynaklarına sahiptir. Tarıma uygun olan araziler ve özellikle nüfus yoğunluğunun göreceli daha az olması nedeni ile bitkisel ve hayvansal üretim nitelik ve nicelik olarak bu bölgede geliştirilebilir.

- * Hayvancılık üzerine tesislerin çevreye en az zarar verecek şekilde altyapılarının hazırlanması,
- * Bölgede asıl olarak istihdam yaratmak amacı ile ekonomik gelişimde çevreye zarar veren endüstrilere izin verilmemesi,
- * Bitkisel üretimde kullanılan gübre ve kimyasal ilaçlar nedeni ile ortaya çıkan çevresel zararın iyi tarım uygulamaları ile minimuma indirgenmesi,
- * Uygun bir altyapı ve uygulama ile sulu tarıma geçilmesi

Havsa'nın ekonomisini geliştirirken ülkemiz için büyük öneme haiz olan tarım topraklarımızın korunması adına önemli noktaları oluşturmaktadır.

EKONOMİ

Havsa ilçe ekonomisi temel olarak aşağıdaki başlıklar ile özetlenebilir:

- Bitkisel üretim,
- Hayvancılık,
- Hayvancılığa dayalı endüstriler - Et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünleri,
- Hayvan ticareti - Hayvan pazarı nedeni ile,
- Ticaret - Lojistik avantajlarını kullanmaya başlayabilecek olan Havsa ticaret için önemli bir merkez olabilir,
- Hizmetler sektörü - Edirne'ye ve İstanbul - Edirne- Avrupa yoluna yakınlığını avantaja dönüştüren Havsa tarihi yapılarını, gastronomisini ve sıcak kanlı insanlarını bir araya getirerek restoranlara ve eğlence merkezlerine sahip bir sosyal ve kültürel merkez olabilir.

Havsa'nın yukarıdaki ekonomik potansiyellerini gerçekleştirebilmesi için:

- * Havsa sakinlerinin Edirne'ye yakınlığı olumsuz algılarının değiştirilmesi ile ilgili çalışmaların yapılması,
- * Sulu tarım, çevreye duyarlı sanayi ve ticaretin gelişmesi için uygun sosyal ve fiziki altyapının hazırlanması ile ilgili çalışmaların yapılması,
- * Havsa sakinlerinin Havsa'da yatırım yapmaları ve yabancı yatırımcıların ilçeye çekilmesi ile ilgili çalışmaların yapılması gereklidir.

EŞİTLİK

İlçede birlikte hareket etme kültürü geliştirilmeli ve ilçede yaşayan tüm kesimler için rahat yaşam ortamları geliştirilmelidir. Düz bir arazi içinde yerleşik olan Havsa'nın mekansal organizasyonunun yapılması ile engelliler için uygun bir yaşam alanı yaratmak göreceli olarak daha kolay olacaktır.

Genel olarak halkın birbiri ile iyi kaynaşmış olduğu görülüyor olsa bile, ekonomik gelişimin sağlanması durumunda ilçe daha fazla nüfus çekecektir. Ayrıca ilçenin bir cazibe merkezi olabilmesi için tüm insanların rahat olabilmesi için mekansal düzenlemelerin şimdiden yapılması önemlidir.

ETKİN OLMA

Etkin Tarım

En önemli ekonomik üretimi tarımsal üretim olan ilçede bu üretimden elde edilen gelirin artırılması ile ilgili etkin çalışmaların yapılması gereklidir. Tarımdan daha fazla elde etmek için:

- * Tarımsal üreticilerin etkin örgütlere sahip olmaları,
- * Üreticilerin paylaşımında bulunabilecekleri bir platformun kurulması,
- * İyi tarım uygulamalarının geliştirilmesi, bu geliştirme çiftçilerin katılımı ve bizzat uygulamaları ile gelişimin sağlanması,
- * Tarımsal üretimdeki sorunların çözümünde üniversitelerin ve tarım enstitülerinin çalışmaları ve çiftçileri ile paylaşımının sağlanması,
- * Sulu tarım imkanlarını sağlayacak altyapının sağlanması,
- * Alternatif tarım ürünlerinin çiftçilerin uygulamaları denenmesini sağlayacak bir üniversite-çiftçi işbirliğinin kurulması gereklidir.

Sanayi Alanının Etkin Yönetimi

Havsa'da daha önceki dönemde lojistik alan olarak ayrılmış yerin etkin bir yönetimle çevreyi kirletmeyen sanayi kuruluşlarının faaliyet gösterdiği bir hale getirmek ilçe ekonomisine ve istihdama önemli bir katkı sağlayacaktır.

Etkin Ticaret ve Hizmet Sektörü

Lojistik potansiyeli avantaja dönüştürme konusunda en önemli sektörlerden bir tanesi ticari faaliyetleri geliştirmektir. Havsa kendi ürettiği ürünleri pazarlama ile başlayabileceği bir ticari gelişmeyi daha da ileriye taşıyabilecek potansiyele sahiptir. Bu konuda ilçe sakinlerinin girişim vizyonlarının geliştirilmesi gereklidir. Ayrıca Edirne ve İstanbul-Edirne-Avrupa yoluna yakınlığı değerlendirmek adına ilçedeki hizmetler sektörünün geliştirilmesi kısa vadede mümkündür ve gereklidir.

ELDE EDİLEBİLİRLİK

Kendi kimliğini oluşturmuş bir yerleşim merkezini elde etmek:

Havsa ilçesinin en önemli sorunu önemli bir tarihi geçmişe sahip olmasına rağmen modern dönemdeki hızlı değişimler karşısında pasif kalmış bir şehir olmasıdır. Bunun arkasında yatan gerçek ise Havsa ilçesi önemli değerlere sahip olmasına rağmen sakinlerinin dahi Havsa dışında yaşamayı yeğler hale gelmesidir. Türkiye’de 1980’lerde ortaya çıkan ve kentleşmeyi büyük kent merkezlerine taşınma olarak algılayan bir insan grubunun küçük ilçeleri boşaltarak büyükşehirde bir yer edinme çabası içine girmiş olmasıdır. Oysa ki büyükşehirlerin kapasite sınırları bulunmaktadır. Bu kapasite sınırları dolan büyükşehirler kendilerine birbirinden biraz uzak olan çoklu merkezler oluşturarak gelişimlerini devam ettirmektedirler. Havsa ilçesi Edirne il merkezinin büyümesi durumunda düşünülebilecek olan il uydu kentlerden birisi olacaktır. Günümüzde Edirne il merkezinin de önemli miktarda dışarıya göç verdiği düşünülürse, kısa dönem içinde Havsa ilçesinin Edirne’den küçük bir miktar etkilenecektir. Ancak Edirne’de turizm yatırımlarının artması ve benzeri olumlu gelişmeler Havsa için de itici güç olabilecektir.

Edirne merkezin aynı kalacağı varsayımı ile Havsa’nın ticaretini ve hizmetler sektörünü geliştirmesi ile ekonomik gelişimini sağlama konusunda önemli bir adım atmış olacaktır. Ayrıca sanayi alanının da uygun kullanılması ile bu durum daha da iyileştirilebilecektir.

ENTEGRASYON

Havsa ilçesi merkezi ve kırsal alanları arasında bir entegre kent sistemi geliştirmekle işe başlamalıdır. Coğrafi olarak yakın olan çevre ile iletişimin geliştirilmesi için kentsel ve kırsal alanda yaşayanların işbirliği yapabileceği alanların belirlenmesi ve aktivitelerin geliştirilmesi gereklidir. Entegrasyon ile ilgili ikinci adım ise yakın bölgede bulunan ilçeler (Babaeski, Süloğlu ve Uzunköprü) ile bir işbirliği ortamının sağlanmasıdır. Örneğin Süloğlu’nda bulunan göletten istifade ederek sulu tarıma geçişin sağlanması, Uzunköprü gibi eski ve daha gelişmiş bir merkez ile birlikte turizmin geliştirilmesi adına bir destinasyon oluşturma gibi faaliyetlerin hayata geçirilmesi gereklidir. Kırsal alanları ve yakın ilçeleri ile bütünleşen ve ortak fırsatlarını avantaja dönüştürebilen bir Havsa ayrıca İstanbul-Edirne-Avrupa karayoluna ve Edirne’ye yakınlığını avantaja dönüştürerek çevre ile ekonomik ve sosyal entegrasyonunu gerçekleştirebilir.

6K ANALİZİ

Havsa'nın geleceğinin yeni vizyon çerçevesinde ele alınması için Kimlik, Koruma, Kapasite, Kaynak, Katılım ve Kurgu bileşenleri üzerinde katılımcılarla yapılan tartışmalar;

Kültürel Değer	1. Değer kavramlarının bilimsel yapısı ve ön planına geçmesi	KÜLTÜREL DEĞER	Kültürel Kimlik (Yerlilik, Dini Değerler, Tarihî Değerler, Gelenekler, Kutsal Alanlar)
	2. Tarihsel ve kültürel kimlik elemanları		Kültürel Miras
	3. Değer İmajı		Bölgesel Kimlik
	4. Kimlik, modernite ve insanlığı		Kültürel İmaj
	5. Kimlik bilinci		Kültürel Temasın Etkileri

Kültürel İnanç	1. Kültürel, dinsel ve sosyal değerler	KÜLTÜREL İNANÇ	Kültürel ve Dinsel Değerler
	2. İnanç ve gelişim dinamikleri		Kültür (ve Tarih) Değeri Geliştirme
	3. Kültürle ilgili dinî program ve projeler		Kararlı Okul İşbirlikleri
	4. İnançla ilgili kurumsal ve bireysel ilişkiler		
	5. İnanç için finansman kaynakları		

Kültürel Değer	1. İnsan kapasitesinin geliştirilmesi yöntemleri ve önerileri	KAPASİTE	Gelişim, Kararlı, Dinî Değerler
	2. Yabancı dil öğrenme kapasitesi		Sosyal Değer Akademi Kapasitesi
	3. Bilimsel kapasite		Ekonomik ve Finansman Kapasitesi
	4. Mükemmeliyetçi (yabancı) kapasite		Kararlı ve Piyasa Yabancı Kapasitesi
	5. İnançla ilgili kapasite		İşbirliği Kapasitesi

Kalkınma	1. Bölgesel kalkınma yöntemleri ve yerel kaynaklar	KALKINMA	Bölgesel ve Yerel Kaynaklar
	2. Bölgesel ve sosyal kalkınma program ve projeleri		Ek Kaynakların Etik Kullanımı
	3. Toplumsal kalkınma dinamikleri		Finansman Dinamikleri
	4. Yerel girişimcilik ve iş yaratma potansiyelleri		Yabancı Yatırımcılar
	5. Kalkınma Ajansı Dinamikleri		Kararlı Değer İşbirlikleri
		Yerel Girişimcilik	

Katılım	1. Sosyal alanların etkilendirme yöntemleri	KATILIM	Kararlı Alan Etkilendirme
	2. Mükemmeliyetçi ve gelişim için alan etkilendirme yöntemleri		Kararlı Etkilendirme
	3. Tarihi değerlerin yerel etkilendirme		Yerlilik
	4. Dinsel değerlerin yerel etkilendirme		Değer Etkilendirme/Yerlilik
	5. Sosyal alan gereksinimleri		Çözüm Ortaklığı

Kültürel Değer	1. Sınırlı işbirliği dinamikleri	KÜLTÜREL DEĞER	Sınırlı İşbirliği
	2. Bölgesel gelişim dinamikleri		Bölgesel Gelişim Dinamikleri
	3. Bölgesel ve sosyal "İnanç" dinamikleri		Yeni Mükemmeliyetçi
	4. Mükemmeliyetçi kavramı		Mükemmeliyetçi Strateji Çerçevesi
	5. Ekonomik ve sosyal gelişim kavramı		

KİMLİK

Raporun önceki kısımlarında detayları belirtildiği için kentin kimliğini belirleyen unsurlar özet olarak bu bölümde verilecektir:

- * Coğrafi olarak orta noktada bulunma: Havsa Lüleburgaz, Babaeski, Uzunköprü, Edirne ve Süloğlu yerleşimlerinin coğrafi merkezine yakındır ve bu yerleşimlere Havsa'dan ulaşmak gayet kolaydır. Önemli bir karayolu üzerinde bulunması nedeni ile de İstanbul ve Avrupa'ya ulaşım konusunda Havsa önemli avantajlara sahiptir.
- * Hayvancılık ve hayvan pazarı: Bir hayvan pazarına ve hayvancılık kültürüne sahip Havsa et ve et ürünleri ile hayvan ticareti konusunda önemli bir konuma sahiptir ve bu konumu geliştirilebilir durumdadır.
- * Şehirde bulunan tarihi varlıklar: Tarihi varlıkları ile Edirne merkezini içeren turizm destinasyonuna kolaylıkla entegre edilebilir bir yerleşim yeridir.
- * Bir ova kenti: Bir ova içine yerleşik olması ve sulu tarım imkanlarına sahip olması nedeni ile ilçe ekonomisinin geliştirilmesinde bitkisel üretim önemli bir yer tutabilir.
- * Bir alternatif üretim olan meyveciliğin gelişmesi: Kalkınmada en önemli unsur olan girişimci insana sahip olduğunu Havsa meyve üreticileri ve onların kurmuş olduğu birlik ile göstermiştir. Bu tür girişimlerin artırılması ilçeye önemli kazançlar sağlayacaktır.

KORUMA

Havsa'nın korunması gereken öğeler özet olarak aşağıda sunulmuştur:

- * Kent kimliği: Havsa tarihten günümüze önemli bir kent kimliğine sahip olmasına rağmen modern dönemde bu kimliği kaybolmak üzeredir. Havsalıların bir araya gelerek bir Havsa kent kimliği oluşturmaları ya da Havsalı olmanın önemini yeniden farketmeleri gerekmektedir.
- * Tarım toprakları: Ova içinde yerleşik olan Havsa önemli tarım arazilerine sahiptir ve bu toprakların nitelik olarak kaybedilmemesi için çaba gösterilmelidir. Topraklara zarar veren bilinçsiz sulama, ilaç ve gübre kullanımı gibi konularda üreticilerde farkındalık yaratılmalıdır. Ayrıca çevreyi kirleten sanayinin 1/100.000'lik planda yasaklanmış olduğu Havsa'da tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı engellenmelidir.
- * Hayvan pazarı: Havsa hayvan ticareti konusunda önemli bir değere sahiptir. Havsalıların bu hayvan pazarının geliştirilmesi ve Havsa'ya daha fazla katkısının olması konusunda çalışmalıdırlar.
- * Genç nüfus: Havsalıların en önemli şikayetlerinden birisi ilçe merkezinden ve kırsal alanda yaşayan genç nüfusun göç etmesi olmuştur. Bu genç nüfusun ilçede tutulabilmesi için iki temel koşul (iş imkanlarının geliştirilmesi ve sosyal gelişmişliğin sağlanması) yerine getirilmelidir.

KAPASİTE

Raporun önceki bölümlerinde daha Havsa ilçesinin sosyal ve ekonomik olarak gelişimini sağlayabilmesi için sahip olduğu kapasiteler belirtilmiştir. Özet olarak; lojistik avantaj, örnek girişimler, tarımsal üretim kapasitesi ve sulu tarıma geçiş imkanları olarak sulanabilir. Edirne'ye ve İstanbul-Edirne-Avrupa yoluna yakınlık bu kapasite üzerinde çarpan etkisi yaratabilecek unsurlardır.

KAYNAK

Havsa ilçesinin ekonomik ve sosyal gelişimini sağlamak için tarım ve hayvancılık konusunda önemli bir tecrübeye sahip olan ve meyvecilik ile et ve et ürünleri konularında önemli girişimlere imza atan insan kaynakları ilk planda akla gelmektedir.

İnsan kaynaklarının yanı sıra verimli ve sulama imkanları geliştirilebilecek olan tarımsal alanları Havsa için ikinci önemli kaynağıdır.

KATILIM

İlçede yaşayan sakinlerin karar alma süreçlerine katılmaları ve önerilen kararlar hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır. Türkiye geneline yaygın olan bu sorun esasen demokrasinin oy vermenin ötesine geçebilmesi için daha fazla çalışma yapılması ile giderilebilir. Daha aydın sakinlere sahip olan Trakya bölgesindeki yerleşimler göreceli olarak daha demokratik yönetim tarzlarını geliştirme imkanına sahiptirler.

KURGU

Babaeski

Süloğlu

HAVSA

Tarımda yeni girişimler ortaya koyma potansiyeline sahip insan kaynakları

Verimli ve sulu tarıma açılabilme potansiyeline sahip tarım arazileri

Çevreye zarar vermeyen sınai üretime uygun bir sanayi alanı

EDİRNE

İstanbul - Edirne - Avrupa Karayolu

Uzunköprü

Havsa kendi sahip olduğu değerleri (Havsa dairesi içinde belirtilmiştir) ilçe etrafındaki Edirne ve İstanbul - Edirne - Avrupa karayolu başta olmak üzere diğer yakın ilçeler ile işbirliği içinde sosyoekonomik gelişimini sağlamak üzere çalışmalıdır. Havsa ilçesi şu anda dezavantajlı bir konumda gibi görünmesine rağmen dünyada benzer yapıya sahip olan yerleşimlerden önemli gelişim sağlayan örnekler bulmak mümkündür.

D - HAVSA NEREYE GİDECEK?

3 TEMEL FARKLILIK

3 TEMEL BEKLENTİ

3 TEMEL STRATEJİ

Havsa'nın geleceği;

- 3 temel farklılık,
- 3 temel beklenti,
- 3 temel strateji

ana bileşenleri çerçevesinde değerlendirilmelidir.

3 temel farklılık ve beklenti Havsa'nın 2023 vizyonunu oluşturmaktadır.

3 TEMEL FARKLILIK

Yenilikçi Tarımsal Üreticiler

Havsa önemli tarım arazilerini en iyi uygulamalar ile kullanarak tarımsal üretimde önemli bir merkez olabilmelidir. Üretim unsurları içinde gelişimi sağlamak üzere en önemli unsur insan kaynaklarıdır. İlçede meyvecilik ve et ve et ürünleri üreten gruplar tarımsal üretimde girişimciliğin güzel örnekleridir. Bu tür insan kaynaklarına sahip olan ilçe tüm insan kaynaklarını bu tür girişimcilere dönüştürme konusu üzerine çalışmalıdır. Özellikle iyi bir örneği ilçe sınırları içinde görebilme imkanına sahip olan tüm bireyler için gelişme yönünde adım atmak göreceli olarak daha kolay olacaktır.

Ticaret ve Hizmetler Sektörü

Önemli bir karayolunun ve Edirne'nin yakınında olan ilçe sakinleri ticaret ve hizmet sektörlerinde gelişim sağlama avantajına sahiptirler. İnsanlardaki Edirne'ye yakınlığın olumsuz algılanması durumunun tedavi edilmesi ile ticaret yapmayı bilen bireylerin yetiştirilmesi ilçenin sosyo-ekonomik gelişimine büyük katkı sağlayacaktır. İlçe sahip olduğum tüm kültürel ve tarihi yapılarını ve diğer olanaklarını bu amaç için son noktasına kadar kullanmalıdır.

Sanayi

İlçe sınırları içinde yer alan sanayi alanı ilçenin karakteristiklerine uygun olan sanayilerin gelişimi için kullanılabilirse ilçede istihdam ve ekonomik gelişim konusunda önemli araçlardan bir tanesi haline gelecektir. Karma bir sanayinin gelmesi için çalışmaların yürütüldüğü sanayi alanının iyi yönetilmesi çok önemlidir. Daha önceki dönemde lojistik alan olarak planlanmasına rağmen istenilen başarı gösterilememiştir. Bu tecrübeden alınan dersler göz önünde bulundurularak sanayi alanı ile ilgili kararlarda katılımcılığın sağlanması ve profesyonel yöneticiler aracılığı ile yönetiminin sağlanması istenilenin gerçekleşmesi açısından önemlidir.

3 TEMEL BEKLENTİ

Altyapı

İlçe merkezinde ve kırsal alanda altyapı eksikliklerinin bulunduğu bir çok katılımcı tarafından belirtilmiştir. Ayrıca ilçe merkezinin görüntüsünün iyileştirilmesi ve bir kent makyajının yapılması gerekmektedir. Havsa ulaşımı kolay ve düz bir kent olması nedeni ile yaşanılabilir bir şehir merkezi haline getirilme konusunda önemli avantajlara sahiptir. Ağaçlandırma, bisiklet kullanımını artırma, şehir meydanı üzerine yapılacak iyileştirme çalışmaları ve benzeri çalışmalar Havsa'nın bir cazibe merkezi haline getirilmesi için önemlidir.

Tarım ve Hayvancılık

İlçedeki en önemli ekonomik aktivite tarımsal çalışmalardır. Bunun için bir ova içinde bulunan tarımsal alanlardan daha fazla kazanmanın yollarının bulunması gereklidir. Sulu tarım, meyve ve sebzeçilik ve iyi tarım uygulamalarının geliştirilmesi ile çiftçi örgütlerinin geliştirilmesi ve çiftçilerin sorunlarını çözmek üzere yapılacak çalışmalar ilçe için gerçekten önemlidir. Bir hayvan pazarına da ev sahipliği yapan ilçenin tarım ve hayvancılık konusunda atılım yapması gereklidir.

Yeniden önemli olmak

Havsa sakinlerinin en büyük şikayetlerinden birisi ilçenin değerinin giderek azalıyor olmasıdır. Edirne merkeze yakın olmanın büyük bir dezavantaj yarattığı katılımcılar tarafından söylenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin bu konu üzerine çalışmalar yapması ve ilçe kimliğinin yeniden oluşturulması ve dinamik olarak sürdürülebilirliğinin sağlanması önemlidir. Havsa ismini Türkiye'ye ve sonrasında uluslararası platformda duyuracak çalışmaların yapılması gereklidir. Markalaşma konusunda Havsa süt ve süt ürünlerini, et ve et ürünlerini ve meyve üretimini ön plana çıkartabilir. Ayrıca şehir merkezinin güzelleştirilmesi ile İstanbul-Edirne-Avrupa yolu üzerinde önemli uğrak noktalarından birisi olmak için çalışmaların yapılması faydalı olacaktır. Havsalıların Havsa'da yatırım yapmalarının sağlanması ve bunun için Havsalıları girişimcililiğe yönlendirecek bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Havsa 2023 Vizyonu

**“Tarımsal üretimde yenilikçi;
girişimcileri ile tarım, ticaret ve hizmetler
sektörlerinde başarılı;
güzel kent dokusu ile ziyaretçilerine ve
sakinlerine rahatlık ve huzur sunan;
bir yeşil yaşam kenti :**

Havsa

Vizyona ulaşmak üzere ortaya konulacak stratejiler ise bölge dinamikleri dikkate alınarak belirlenmeli ve ulaşılabilir hedefler olmalıdır.

3 TEMEL STRATEJİ

Altyapı Sorunlarının Giderilmesi ve Yaşam Rahatlığının Geliştirilmesi

Tarım ve Hayvancılık Sektöründe Girişimciliğin Arttırılması ve Yenilikçiliğin Teşviki

Kent Kimliği ile birlikte Ticaret ve Hizmetler Sektörlerinin Geliştirilmesi

Temel Strateji 1 - Altyapı sorunlarının giderilmesi ve yaşam rahatlığının geliştirilmesi

- Hedef 1 - İlçe merkezi ve kırsal alandaki altyapı eksikliklerinin giderilmesi
- Hedef 2 - Katı atık toplama ve değerlendirme ile ilgili sorunların çözümü
- Hedef 3 - Sokak hayvanları ile ilgili çalışmaların yapılması
- Hedef 4 - İlçe merkezinde ve kırsal alanda peyzaj çalışmalarının yapılması
- Hedef 5 - Bisiklet yolları, panayır alanı, sosyal alanlar gibi düzenlemeler ile şehrin güzelleştirilmesi ve sakinlerine sosyal yaşam olanaklarının sağlanması
- Hedef 6 - İlçede yer alan tarihi yapılar kent dokusu ile bütünleştirilerek kullanılan sosyal merkezler haline getirilmesi

Temel Strateji 2 - Tarım ve Hayvancılık sektörünün geliştirilmesi ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi

- Hedef 1 - Tarımda sulama ile ilgili ve diğer gerekli altyapıların oluşturulması
- Hedef 2 - Tarımda verimliliğin artırılması ile ilgili çalışmaların ilgili müdürlükler ve çiftçilerin katılımı ile işbirliği halinde çalışmaların yürütülmesi
- Hedef 3 - Tarımsal üretimde alternatif ürün önerilerinin çiftçiler ve ilgili kurumlar tarafından geliştirilmesi ve işbirliği halinde pilot uygulamalarının yapılması
- Hedef 4 - Örnek bir girişim olan meyvecilik konusunda çalışan üreticilerin tecrübesinin tüm ilçe tarımsal üreticilerine yayılması
- Hedef 5 - Bitkisel ve hayvansal ürünlerin ve hayvan ticaretinin geliştirilmesine yönelik yatırımcılara ve çiftçilere yönlendirme çalışmalarının yapılması

Temel Strateji 3 - Kent Kimliği ile birlikte ticaret ve hizmetler sektörlerinin geliştirilmesi

- Hedef 1 - İlçenin tarım ve hayvancılık sektöründe bir ticari merkez olabilmesi için gerekli kurumsal yapıların kurulması, üretici pazarlarının açılması ve geliştirilmesi ve çevredeki büyük şehirlere ve metropolitana pazarlama yapılabilmesi için gerekli altyapıların kurulması
- Hedef 2 - İlçe merkezinde ve kırsal alanlarında restoran ve eğlence merkezlerinin kurulması ile ilgili gerekli fizibilite çalışmalarının yapılması
- Hedef 3 - Havsa'nın marka ürünler çıkartması ve Havsa isminin markalaşması için çalışmaların yapılması
- Hedef 4 - Havsa'nın tanıtımının Edirne, İstanbul, Bulgaristan ve Yunanistan'da tanıtımlarının gerçekleştirilmesi

Temel Strateji 4 - İstihdam imkanlarını arttırmak üzere Havsa Sanayi alanının belirlenmiş yer içinde geliştirilmesi

- Hedef 1 - Varolan sanayi alanının çevreye duyarlı bir üretim merkezi olarak kurgulanması
- Hedef 2 - Sanayi alanına istihdam yaratma potansiyeli yüksek olan sınıai üreticilerin davet edilmesi
- Hedef 3 - Sanayi alanının faaliyetlerinin Havsa sakinlerine en fazla faydayı sağlaması için gerekli önlemlerin alınması

Trakya Kalkınma Ajansı
Ertuğrul Mah. İskele Cad. No: 12 59100 Tekirdağ
Tel: (282) 263 37 37
Faks: (282) 263 10 03
Email: bilgi@trakyaka.org.tr